Štvrtok 20. mája 2021

P9_TA(2021)0261

Digitálna budúcnosť Európy: digitálny jednotný trh a používanie umelej inteligencie pre európskych spotrebiteľov

Uznesenie Európskeho parlamentu z 20. mája 2021 o formovaní digitálnej budúcnosti Európy: odstránenie prekážok fungovania jednotného digitálneho trhu a zlepšenie využívania umelej inteligencie pre európskych spotrebiteľov (2020/2216(INI))

(2022/C 15/22)

Európsky parlament,

— so zreteľom na oznámenie Komisie z 19. februára 2020 s názvom Formovanie digitálnej budúcnosti Európy (COM(2020)0067),

— so zreteľom na bielu knihu Komisie z 19. februára 2020 o umelej inteligencii – európsky prístup k excelentnosti a dôvere (COM(2020)0065),

— so zreteľom na správu Komisie z 19. februára 2020 o vplyve umelej inteligencie, internetu vecí a robotiky na bezpečnosť a zodpovednosť (COM(2020)0064),

— so zreteľom na oznámenie Komisie z 10. marca 2020 s názvom Identifikácia a riešenie prekážok na jednotnom trhu (COM(2020)0093),

— so zreteľom na oznámenie Komisie z 10. marca 2020 o dlhodobom akčnom pláne na lepšie vykonávanie a presadzovanie pravidiel jednotného trhu (COM(2020)0094),

— so zreteľom na oznámenie Komisie z 13. novembra 2020 s názvom Nový program pre spotrebiteľov – Posilnenie odolnosti spotrebiteľov v záujme udržateľnej obnovy (COM(2020)0696),

— so zreteľom na oznámenie Komisie z 25. apríla 2018 s názvom Umelá inteligencia pre Európu (COM(2018)0237),

— so zreteľom na pracovný dokument z februára 2020 s názvom Formovanie digitálnej transformácie v Európe, ktorý pre Komisiu vypracovala spoločnosť McKinsey & Company ([1]),

— so zreteľom na správy o indexe digitálnej ekonomiky a spoločnosti (DESI) z roku 2020 a na výsledky osobitného Eurobarometra s názvom Postoje k vplyvu digitalizácie na každodenný život ([2]),

— so zreteľom na závery Rady z 9. júna 2020 o formovaní digitálnej budúcnosti Európy,

— so zreteľom na oznámenie Komisie z 19. februára 2020 s názvom Európska dátová stratégia (COM(2020)0066),

— so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2000/31/ES z 8. júna 2000 o určitých právnych aspektoch služieb informačnej spoločnosti na vnútornom trhu, najmä o elektronickom obchode (smernica o elektronickom obchode) ([3]),

— so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2001/95/ES z 3. decembra 2001 o všeobecnej bezpečnosti výrobkov ([4]),

([1]) https://ec.europa.eu/newsroom/dae/document.cfm?doc_id=64962
([2]) https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2228
([3]) Ú. v. ES L 178, 17.7.2000, s. 1.
([4]) Ú. v. ES L 11, 15.1.2002, s. 4.

— so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2002/58/ES z 12. júla 2002, týkajúcu sa spracovávania osobných údajov a ochrany súkromia v sektore elektronických komunikácií (smernica o súkromí a elektronických komunikáciách) ([5]),

— so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2005/29/ES z 11. mája 2005 o nekalých obchodných praktikách podnikateľov voči spotrebiteľom na vnútornom trhu, ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 84/450/EHS, smernice Európskeho parlamentu a Rady 97/7/ES, 98/27/ES a 2002/65/ES a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 2006/2004 („smernica o nekalých obchodných praktikách“) ([6]),

— so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2006/123/ES z 12. decembra 2006 o službách na vnútornom trhu ([7]),

— so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2011/83/EÚ z 25. októbra 2011 o právach spotrebiteľov, ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 93/13/EHS a smernica Európskeho parlamentu a Rady 1999/44/ES a ktorou sa zrušuje smernica Rady 85/577/EHS a smernica Európskeho parlamentu a Rady 97/7/ES ([8]),

— so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov) ([9]),

— so zreteľom na svoje uznesenie z 19. januára 2016 o iniciatíve s názvom Smerom k aktu o jednotnom digitálnom trhu ([10]),

— so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/302 z 28. februára 2018 o riešení neodôvodneného geografického blokovania a iných foriem diskriminácie z dôvodu štátnej príslušnosti, miesta bydliska alebo sídla zákazníkov na vnútornom trhu, ktorým sa menia nariadenia (ES) č. 2006/2004 a (EÚ) 2017/2394 a smernica 2009/22/ES ([11]),

— so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1724 z 2. októbra 2018 o zriadení jednotnej digitálnej brány na poskytovanie prístupu k informáciám, postupom a asistenčným službám a službám riešenia problémov a o zmene nariadenia (EÚ) č. 1024/2012 ([12]),

— so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/2161 z 27. novembra 2019, ktorou sa menia smernica Rady 93/13/EHS a smernice Európskeho parlamentu a Rady 98/6/ES, 2005/29/ES a 2011/83/EÚ, pokiaľ ide o lepšie presadzovanie a modernizáciu predpisov Únie v oblasti ochrany spotrebiteľa ([13]),

— so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/882 zo 17. apríla 2019 o požiadavkách na prístupnosť výrobkov a služieb ([14]),

— so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/790 zo 17. apríla 2019 o autorskom práve a právach súvisiacich s autorským právom na digitálnom jednotnom trhu a o zmene smerníc 96/9/ES a 2001/29/ES ([15]),

— so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1150 z 20. júna 2019 o podpore spravodlivosti a transparentnosti pre komerčných používateľov online sprostredkovateľských služieb ([16]),

---

([5]) Ú. v. ES L 201, 31.7.2002, s. 37.
([6]) Ú. v. EÚ L 149, 11.6.2005, s. 22.
([7]) Ú. v. EÚ L 376, 27.12.2006, s. 36.
([8]) Ú. v. EÚ L 304, 22.11.2011, s. 64.
([9]) Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2016, s. 1.
([10]) Ú. v. EÚ C 11, 12.1.2018, s. 55.
([11]) Ú. v. EÚ L 60 I, 2.3.2018, s. 1.
([12]) Ú. v. EÚ L 295, 21.11.2018, s. 1.
([13]) Ú. v. EÚ L 328, 18.12.2019, s. 7.
([14]) Ú. v. EÚ L 151, 7.6.2019, s. 70.
([15]) Ú. v. EÚ L 130, 17.5.2019, s. 92.
([16]) Ú. v. EÚ L 186, 11.7.2019, s. 57.

Štvrtok 20. mája 2021

— so zreteľom na svoje uznesenie z 12. februára 2020 o automatizovaných rozhodovacích procesoch: zabezpečenie ochrany spotrebiteľa a voľného pohybu tovaru a služieb ([17]),

— so zreteľom na svoje uznesenie z 20. októbra 2020 s odporúčaniami pre Komisiu, pokiaľ ide o akt o digitálnych službách: zlepšenie fungovania jednotného trhu ([18]);

— so zreteľom na svoje uznesenie z 20. októbra 2020 o právach duševného vlastníctva v súvislosti s rozvojom technológií umelej inteligencie ([19]),

— so zreteľom na svoje uznesenie z 20. októbra 2020 s odporúčaniami pre Komisiu k rámcu etických aspektov umelej inteligencie, robotiky a súvisiacich technológií ([20]),

— so zreteľom na svoje uznesenie z 20. októbra 2020 s odporúčaniami pre Komisiu k systému občianskoprávnej zodpovednosti za umelú inteligenciu ([21]),

— so zreteľom na svoje uznesenie z 20. januára 2021 o posilnení jednotného trhu: budúcnosť voľného pohybu služieb ([22]),

— zo zreteľom na článok 54 rokovacieho poriadku,

— so zreteľom na stanoviská Výboru pre medzinárodný obchod, Výboru pre priemysel, výskum a energetiku, Výboru pre dopravu a cestovný ruch, Výboru pre kultúru a vzdelávanie, Výboru pre právne veci, Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci, Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka, Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka a Výbor pre práva žien a rodovú rovnosť,

— so zreteľom na správu Výboru pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa (A9-0149/2021),

A. keďže ešte stále existujú prekážky na jednotnom digitálnom trhu a keďže sa musia odstrániť, aby sa využil jeho plný potenciál, a keďže je pre jeho úspech nevyhnutný spoločný prístup EÚ zameraný na ľudí;

B. keďže digitalizácia má potenciál pridať významnú hodnotu jednotnému trhu ako celku a je dôležitá pre európskych spotrebiteľov, ako aj tradičné aj netradičné odvetvia, a môže byť konkurenčnou výhodou na celosvetovom trhu;

C. keďže digitálny jednotný trh prináša pre tradičné trhy rôzne výzvy, mala by sa dodržiavať zásada „čo je nezákonné offline je nezákonné online“;

D. keďže umelá inteligencia už do určitej miery podlieha existujúcim legislatívnym požiadavkám;

E. keďže treba budovať dôveru verejnosti v umelú inteligenciu automatickým zahrnutím úplného dodržiavania základných práv, ochrany spotrebiteľa, ochrany údajov a bezpečnosti a podporovať inovácie v Európe;

F. keďže v Bielej knihe o umelej inteligencii sa poľnohospodárstvo uznalo za jedno zo sektorov, v ktorých môže umelá inteligencia zvýšiť efektívnosť, a jedným zo všeobecných cieľov budúcej spoločnej poľnohospodárskej politiky (SPP) je podporovať inteligentné poľnohospodárstvo; keďže výskum a práca týkajúce sa umelej inteligencie v oblasti poľnohospodárstva a chovu zvierat majú potenciál zvýšiť atraktívnosť tohto odvetvia pre mladých ľudí a zvýšiť výkonnosť poľnohospodárstva v oblastiach s prírodnými obmedzeniami, ako aj zlepšiť životné podmienky zvierat a produktivitu; keďže stratégia z farmy na stôl a stratégia v oblasti biodiverzity majú poľnohospodárom pomôcť pestovať kvalitné výrobky a znížiť straty živín a používanie pesticídov a hnojív do roku 2030;

G. keďže digitálna transformácia si vyžaduje zvýšené investície do kľúčových prvkov digitálneho hospodárstva a koordináciu s politikami zelenej transformácie;

([17]) Prijaté texty, P9_TA(2020)0032.
([18]) Prijaté texty, P9_TA(2020)0272.
([19]) Prijaté texty, P9_TA(2020)0277.
([20]) Prijaté texty, P9_TA(2020)0275.
([21]) Prijaté texty, P9_TA(2020)0276.
([22]) Prijaté texty, P9_TA(2021)0007.

H. keďže umelá inteligencia so sebou prináša množstvo výhod, no predstavuje aj určité riziká;

I. keďže členské štáty EÚ a inštitúcie EÚ majú podľa Charty základných práv Európskej únie a Európskeho dohovoru o ľudských právach povinnosť zabezpečiť, aby práva každej osoby na súkromie, ochranu údajov, slobodu prejavu a zhromažďovania, nediskrimináciu, dôstojnosť a ďalšie základné práva neboli používaním nových a vznikajúcich technológií neprimerane obmedzené;

J. keďže používanie umelej inteligencie predstavuje aj riziká a vyvoláva obavy z hľadiska etiky, rozsahu a transparentnosti zhromažďovania, využívania a šírenia osobných údajov;

Časť 1: odstránenie prekážok fungovania jednotného digitálneho trhu

1. domnieva sa, že digitálna politika EÚ by mala vytvoriť a podporiť kľúčové základy potrebné na to, aby sa európsky verejný a súkromný sektor stal svetovým lídrom v oblasti dôveryhodných digitálnych inovácií zameraných na človeka; domnieva sa, že digitálny jednotný trh je jedným zo základov a jeho zmyslom je zabezpečenie plného potenciálu nových technológií odstránením neodôvodnených vnútroštátnych prekážok, zaručením právnej jasnosti pre spotrebiteľov a podniky, zvýhodnením európskych občanov a posilnením hospodárskej súťaže; domnieva sa, že lepšie organizovaný a spoločný európsky prístup k integrácii a harmonizácii trhu môže prispieť k tomuto výsledku; je presvedčený, že na dosiahnutie tohto cieľa je potrebné prijať ďalšie kroky na úrovni členských štátov, ako aj na úrovni EÚ;

2. zdôrazňuje význam plne fungujúceho digitálneho jednotného trhu v prospech spotrebiteľov a podnikov a žiada, aby sa MSP podporovali v ich digitálnej transformácii, a očakáva, že Komisia pred navrhnutím právnych predpisov zavedie kontrolu vhodnosti pre MSP;

3. je presvedčený, že prístup EÚ k digitalizácii musí byť plne v súlade so základnými právami, ochranou spotrebiteľa, technologickou neutralitou, neutralitou siete a pravidlami ochrany údajov, inkluzívnosti a nediskriminácie;

4. je presvedčený, že digitalizácia a nové technológie, ako je umelá inteligencia môžu prispieť k dosiahnutiu cieľov priemyselnej stratégie EÚ, zelenej dohody a prekonať niektoré ťažkosti spôsobené krízou COVID-19; ďalej sa domnieva, že vzájomne sa posilňujúci politický prístup k zelenej dohode, priemyselnej stratégii a digitalizácii by mohol pomôcť dosiahnuť ich ciele a zároveň podporiť vedúce postavenie EÚ v oblasti technológií; poukazuje na potenciál digitálnych riešení, ako je práca na diaľku a využívanie umelej inteligencie, na podporu účasti ľudí so zdravotným postihnutím na digitálnom jednotnom trhu; domnieva sa, že kríza COVID-19 tiež ponúka príležitosť na urýchlenie digitalizácie a že digitálna transformácia musí slúžiť celkovým záujmom verejnosti; domnieva sa, že digitálna transformácia by mohla pomôcť pri plnení potrieb mestských, vidieckych a izolovaných regiónov v EÚ;

5. poukazuje na potenciál nových technológií pre prechod na obehové a udržateľné hospodárstvo tým, že uľahčujú zavádzanie obehových obchodných modelov, podporujú energetickú efektívnosť systémov spracovania a uchovávania údajov a prispievajú k udržateľnejším hodnotovým reťazcom a optimalizujú využívanie zdrojov;

6. vyzýva Komisiu, aby presadzovala a podporovala zavádzanie a rozvoj udržateľných technológií pri realizácii zelenej dohody, a to aj posúdením environmentálneho vplyvu výmeny údajov a infraštruktúr potrebných na zabezpečenie udržateľného digitálneho zavádzania;

7. zdôrazňuje, že umožnenie výmeny základných a presne vymedzených dátových súborov a prístupu k nim budú kľúčové pre plné uvoľnenie potenciálu zelenej dohody; vyzýva Komisiu, aby posúdila, ktoré súbory údajov sú na tento účel nevyhnutné;

8. domnieva sa, že by sa mali odstrániť praktiky, ktoré oslabujú práva spotrebiteľov, ochranu údajov a pracovné práva;

9. zdôrazňuje, že Komisia by mala prijať vyvážený prístup k právnym predpisom orientovaný na budúcnosť a založený na dôkazoch a zásade subsidiarity, ktorý vytvorí jednotný digitálny trh, ktorý zaručí poskytovanie verejných služieb, bude konkurencieschopný, spravodlivý, prístupný, technologicky neutrálny, otvorený inováciám, spotrebiteľsky prívetivý, zameraný na človeka a dôveryhodný, a ktorým sa vybuduje bezpečná dátová spoločnosť a hospodárstvo;

Štvrtok 20. mája 2021

10. zdôrazňuje, že pokiaľ ide o zdaňovanie digitálneho hospodárstva a tradičného hospodárstva, mali by prevládať rovnaké podmienky, a to na základe spoločného chápania toho, kde sa vytvára hodnota;

11. poukazuje na to, že tam, kde je to relevantné, by MSP a iné hospodárske subjekty mohli mať prospech z využívania kooperatívnych modelov, ako sú otvorený zdroj a otvorený softvér, v závislosti od rôznych situácií alebo kontextu, a to s prihliadnutím na potenciálne výhody, kybernetickú bezpečnosť, súkromie a ochranu údajov a bez toho, aby boli dotknuté uplatniteľné právne predpisy; domnieva sa, že to môže prispieť k dosiahnutiu európskej strategickej autonómie v digitálnej oblasti;

12. vyzýva Komisiu, aby vo svojich budúcich legislatívnych návrhoch dodržiavala svoje hlavné zásady a aby zabránila fragmentácii jednotného digitálneho trhu, odstránila všetky existujúce neopodstatnené prekážky a zbytočné administratívne požiadavky, podporovala inovácie najmä pre MSP a využívala vhodné stimuly, ktoré vytvárajú rovnaké podmienky a rovnaký prístup k investičným príležitostiam;

13. žiada Komisiu, aby zabezpečila účinné a efektívne presadzovanie súčasných aj akýchkoľvek nových legislatívnych požiadaviek; je presvedčený, že toto presadzovanie treba účinným spôsobom uskutočňovať na cezhraničnej úrovni a medzi jednotlivými odvetviami, pričom je potrebné nadviazať intenzívnejšiu spoluprácu medzi orgánmi a náležite zohľadniť odborné znalosti a príslušné kompetencie každého orgánu; je presvedčený, že Komisia by mala poskytnúť usmerňujúci rámec na zabezpečenie koordinácie všetkých nových regulačných požiadaviek týkajúcich sa umelej inteligencie alebo súvisiacich oblastí;

14. vyzýva Komisiu, aby sa zamerala na regulačné prostredie priaznivé tak pre inovácie, ako aj pre spotrebiteľa, posilnenie finančnej a inštitucionálnej podpory európskeho digitálneho hospodárstva v úzkej koordinácii s členskými štátmi a so zainteresovanými stranami pomocou opatrení ako sú: investície do vzdelávania, výskumu a vývoja, podpora inovácií v Európe, poskytovanie zvýšeného a širšieho prístupu k ľahko čitateľným a interoperabilným vysokokvalitným priemyselným a verejným údajom, budovanie digitálnej infraštruktúry, zvyšovanie všeobecnej dostupnosti digitálnych zručností v rámci populácie, podpora vedúceho postavenia v oblasti technológií pre podnikateľské prostredie a vytvorenie primeraného a harmonizovaného regulačného prostredia;

15. domnieva sa, že inteligentné verejné obstarávanie, ako je európska platforma GovTech, môže pri podpore digitálneho rozvoja v celej EÚ zohrávať dôležitú úlohu;

16. domnieva sa, že sú potrebné značné investície a spolupráca medzi verejným a súkromným sektorom v oblasti umelej inteligencie a ďalších nových kľúčových technológií; víta používanie programov financovania EÚ na podporu digitalizácie našej spoločnosti a priemyslu, pokiaľ sú založené na zásadách efektívnosti, transparentnosti a inkluzívnosti; žiada koordinovanú implementáciu rôznych finančných prostriedkov v záujme maximalizácie synergií medzi programami; navrhuje strategickú prioritizáciu finančných prostriedkov s cieľom vybudovať potrebnú digitálnu infraštruktúru; žiada, aby nástroj NextGenerationEU, ako aj verejné a súkromné financovanie zvýšili investície spôsobom, aby odrážali ambíciu EÚ stať sa svetovým lídrom v oblasti technológií, prehĺbiť svoj výskum a poznatky a využívať všetky výhody digitalizácie pre všetkých v spoločnosti;

17. domnieva sa, že umelá inteligencia predstavuje osobitnú výzvu pre MSP a že zbytočne zložité regulačné požiadavky môžu neprimerane ovplyvniť ich konkurencieschopnosť; prechod na riešenia v oblasti umelej inteligencie by mal týmto spoločnostiam pomôcť a nové právne predpisy o používaní umelej inteligencie by nemali vytvárať neopodstatnené administratívne prekážky, ktorá by ohrozovali ich konkurencieschopnosť na trhu;

18. vyzýva Komisiu, aby zabezpečila širšiu koordináciu investícií do plánu v rámci nástroja obnovy NextGenerationEU; vyzýva Komisiu, aby v rámci tohto plánu navrhla konkrétne kroky na podporu technológií a infraštruktúry s veľkým vplyvom v EÚ, ako je umelá inteligencia, vysokovýkonná výpočtová technika, kvantová výpočtová technika, cloudová infraštruktúra, platformy, inteligentné mestá, 5G a optická infraštruktúra;

19. pripomína, že MSP sú základom európskeho hospodárstva a potrebujú osobitnú podporu z programov financovania EÚ, aby mohli uskutočniť digitálnu transformáciu; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby posilnili svoju podporu pre startupy a mikropodniky, malé a stredné podniky (MSP) prostredníctvom Programu pre jednotný trh, centier digitálnych inovácií a Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti pri rozvoji a uplatňovaní digitálnych technológií s cieľom ďalej stimulovať digitálnu transformáciu, a tak im umožniť plne rozvinúť svoj digitálny potenciál a konkurencieschopnosť v záujme rastu a zamestnanosti v Európe;

20. poukazuje na značný nedostatok európskeho rizikového a zárodkového kapitálu, ako aj financovania súkromným kapitálom v porovnaní s ostatnými trhmi; domnieva sa, že to často vedie európske startupy k rozšíreniu na trhy tretích krajín namiesto expandovania v EÚ; je presvedčený, že to bráni tomu, aby širšie európske hospodárstvo získalo toľko výhod z účinku presahovania z podnikov pochádzajúcich z Európy; zdôrazňuje neúmerne veľkú úlohu verejných subjektov pri financovaní inovácií a výskumu v súčasnosti a na významné rozdiely v ekosystémoch startupov a dostupnom financovaní medzi členskými štátmi; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby navrhli komplexný európsky prístup k rozšíreniu zdrojov kapitálu pre technologické investície v EÚ vrátane iniciatív na podporu investovania európskym súkromným sektorom a zabezpečili ľahšiu dostupnosť rizikového a zárodkového kapitálu pre európske spoločnosti a startupy;

21. zdôrazňuje, že program Digitálna Európa, ako aj programy Horizont Európa a Nástroj na prepájanie Európy sú potrebné na podporu digitálnej transformácie Európy a mali by dostať primerané finančné prostriedky; naliehavo vyzýva Komisiu, aby zabezpečila čo najskoršie zavedenie týchto programov; pripomína, že členské štáty musia dodržať záväzok prijatý v rámci stratégie Európa 2020 a investovať 3 % HDP do výskumu a vývoja;

22. vyzýva Komisiu, aby sa usilovala o posilnenie vedúceho postavenia EÚ v procese prijímania a normalizácie nových technológií, čím sa zabezpečí, aby bola umelá inteligencia zameraná na ľudí a súdržná s európskymi hodnotami základnými právami a normami; zdôrazňuje potrebu spolupráce s normalizačnými organizáciami, priemyselným odvetvím, ako aj s medzinárodnými partnermi pri stanovovaní globálnych noriem vzhľadom na globálnu povahu technologického vodcovstva a rozvoja; považuje používanie dohôd pracovného stretnutia CEN (CWA) v osobitných oblastiach, ako je umelá inteligencia a nové vznikajúce technológie, za spôsob, ako zvýšiť účinnosť vytvárania harmonizovaných noriem;

23. podporuje cieľ Komisie zvýšiť dostupnosť a spoločné využívanie iných ako osobných údajov s cieľom posilniť európske hospodárstvo; domnieva sa, že pri plnení tohto cieľa by sa mali zohľadniť riziká spojené so zlepšeným prístupom k iným ako osobným údajom, ako je deanonymizácia;

24. domnieva sa, že je potrebné stimulovať prístup MSP k väčšiemu počtu údajov, a vyzýva na stimuly, ktorých cieľom je poskytnúť MSP prístup k iným ako osobným údajom, ktoré vytvárajú iné súkromné zainteresované strany v dobrovoľnom a vzájomne prospešnom procese s cieľom dodržať všetky potrebné záruky v súlade s nariadením (EÚ) 2016/679, ako aj s právnym rámcom týkajúcim sa práv duševného vlastníctva;

25. poznamenáva, že pri poskytovaní verejných služieb alebo v rámci verejných zákaziek verejné podniky vytvárajú, zbierajú a spracúvajú značné množstvo iných ako osobných údajov, čo predstavuje značnú hodnotu pre ich komerčné opakované použitie a prínos pre spoločnosť; nabáda Komisiu a členské štáty, aby v záujme podpory cieľov smernice o otvorených údajoch vo všeobecnosti sprístupnili takéto údaje na opakované použitie vo všeobecnom záujme;

26. pripomína potrebu vytvorenia dátového hospodárstva, ktoré by ako kľúčový prvok digitalizácie fungovalo v rámci celej EÚ; domnieva sa, že vysoká úroveň ochrany údajov dôveryhodnej umelej inteligencie by mohla pomôcť pri zvyšovaní dôvery spotrebiteľov; domnieva sa, že je dôležité, aby EÚ zaručila vysoký stupeň kontroly zákazníkov a prípadne spotrebiteľov nad ich údajmi a zachovala najvyššie normy ochrany osobných údajov s jasnými a vyváženými pravidlami okrem iného v oblasti práv duševného vlastníctva, považuje však za nevyhnutné zachovať otvorenosť voči tretím krajinám a zabezpečiť voľný cezhraničný tok iných ako osobných údajov;

27. berie na vedomie akt o digitálnych službách a akt o digitálnych trhoch a je presvedčený, že by mali prispieť k podpore inovácií, zaručeniu vysokej úrovne ochrany spotrebiteľa a zlepšeniu práv, dôvery a bezpečnosti používateľov na internete; zdôrazňuje, že je potrebné zabezpečiť, aby európsky trh zostal aktívny a vysoko konkurencieschopný;

28. zdôrazňuje, že ochrana spotrebiteľa by mala zohrávať dôležitú úlohu v akte o digitálnych službách, a je presvedčený, že vyššia transparentnosť a náležitá starostlivosť pre online trhy by zvýšili bezpečnosť výrobkov, a tým posilnili dôveru spotrebiteľov k online trhoviskám;

29. zdôrazňuje preto, že je potrebné, aby sa na online trhy vzťahovali jasné zodpovednosti založené na zásade proporcionality; zdôrazňuje, že by sa mala vyjasniť zodpovednosť platforiem na hosťovanie obsahu za tovar, ktorý sa na nich predáva alebo propaguje, aby sa odstránila právna medzera, ktorá kupujúcim bráni získať to, na čo majú nárok podľa zákona alebo zmluvy o dodávke tovaru, napríklad z dôvodu neschopnosti identifikovať hlavného predávajúceho, napríklad podniková zásada „poznaj svojho klienta“;

30. víta nový program pre spotrebiteľov navrhovaný Komisiou a nabáda Komisiu, aby v prípade potreby aktualizovala právne predpisy týkajúce sa ochrany spotrebiteľa tak, aby lepšie zohľadňovali vplyv nových technológií a potenciálne poškodenie spotrebiteľa, najmä najzraniteľnejších skupín, a aby zohľadnila vplyv pandémie COVID-19; domnieva sa, že európski spotrebitelia by mali mať možnosť zohrávať aktívnu úlohu pri digitálnej transformácii a že dôvera spotrebiteľov a zavádzanie digitálnych technológií závisí od toho, či sú ich práva chránené za každých okolností;

31. pripomína, že neodôvodnené geografické blokovanie online služieb predstavuje významnú prekážku pre jednotný trh a neoprávnenú diskrimináciu medzi európskymi spotrebiteľmi; berie na vedomie prvé krátkodobé preskúmanie nariadenia o geografickom blokovaní, ktoré uskutočnila Komisia, a naliehavo vyzýva Komisiu, aby pokračovala vo svojom hodnotení a zapojila sa do dialógu so zainteresovanými stranami s prihliadnutím na rastúci dopyt po cezhraničnom prístupe k audiovizuálnym službám s cieľom podporiť obeh kvalitného obsahu v celej EÚ;

32. opätovne zdôrazňuje základné práva EÚ na súkromie a ochranu osobných údajov vrátane, okrem iného, výslovného informovaného súhlasu, ako je zakotvený v nariadení GDPR; poukazuje na to, že súhlas by mal byť založený na zrozumiteľných a ľahko dostupných informáciách o tom, ako sa budú osobné údaje používať a spracúvať, a že by sa to malo rešpektovať aj pri použití algoritmov;

33. víta novú stratégiu kybernetickej bezpečnosti EÚ v digitálnej dekáde, ktorá je nevyhnutná na zabezpečenie dôvery občanov a plné využívanie inovácií, prepojiteľnosti a automatizácie v digitálnej transformácii pri súčasnom zabezpečení ochrany základných práv, a požaduje účinné a rýchle vykonávanie uvedených opatrení;

34. vyzýva členské štáty, aby bezodkladne vykonali Európsky akt o prístupnosti s cieľom účinne odstrániť prekážky pre občanov so zdravotným postihnutím a zabezpečiť dostupnosť prístupných digitálnych služieb, ako aj vhodnosť podmienok, za ktorých sa poskytujú, s cieľom dosiahnuť plne inkluzívny a prístupný digitálny jednotný trh, na ktorom zabezpečí rovnaké zaobchádzanie s ľuďmi so zdravotným postihnutím a ich začlenenie; nabáda členské štáty, aby rozšírili uplatňovanie smernice o prístupnosti webových sídel a mobilných aplikácií subjektov verejného sektora na oblasti, ktoré sú otvorené na verejné použitie, najmä v odvetví zdravotníctva, dopravy, poštových služieb alebo telekomunikácií, a nabáda na takéto rozšírenie ([23]);

Časť 2: zlepšenie využívania umelej inteligencie pre európskych spotrebiteľov

35. rozhodne sa domnieva, že umelá inteligencia, ak sa vyvíja v súlade s platnými právnymi predpismi, má potenciál zlepšiť určité oblasti pre európskych občanov a prináša významné výhody a hodnotu pre hospodárstvo, bezpečnosť, bezpečnosť, vzdelávanie, zdravotnú starostlivosť, dopravu a životné prostredie; domnieva sa, že treba zabezpečiť bezpečnosť, ochranu, inkluzívnosť, nediskrimináciu, prístupnosť a spravodlivosť výrobkov a služieb založených na umelej inteligencii, najmä pre skupiny spotrebiteľov, ktoré sa považujú za zraniteľné, aby sa na nikoho nezabudlo a aby boli ich výhody dostupné v celej spoločnosti;

36. uznáva, že na to, aby bolo možné využívať výhody umelej inteligencie, je nevyhnutné, aby Komisia, členské štáty, súkromný sektor, občianska spoločnosť a vedecká komunita účinne spolupracovali s cieľom vytvoriť ekosystém pre bezpečnú umelú inteligenciu zameranú na človeka, ktorá bude prínosom pre celú spoločnosť;

37. konštatuje, že hoci umelá inteligencia ponúka dobrý potenciál, môže predstavovať aj určité vysoké riziká súvisiace s aspektmi, ako sú zaujatosť a neprehľadnosť; domnieva sa, že tieto riziká sa môžu prejaviť v závislosti od konkrétneho kontextu a prípadov použitia umelej inteligencie; žiada, aby boli procesy sledovateľnosti systémov založených na umelej inteligencii transparentné a aby ich bolo možné prehodnotiť v prípade, že dôjde k preukázanej závažnej ujme;

([23]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/2102 z 26. októbra 2016 o prístupnosti webových sídel a mobilných aplikácií subjektov verejného sektora (Ú. v. EÚ L 327, 2.12.2016, s. 1), odôvodnenie 34.

38. domnieva sa, že okrem niektorých prekážok rozvoja, prijímania a účinnej regulácie digitálnych technológií v EÚ môže brániť rozsiahlemu uplatňovaniu umelej inteligencie nedostatok dôvery spotrebiteľov; upozorňuje na to, že občania nedostatočne chápu procesy, ktorými pokročilé systémy algoritmickej a umelej inteligencie prijímajú rozhodnutia;

39. konštatuje, že spotrebitelia potrebujú jasný a predvídateľný právny rámec v prípade poruchy výrobku;

40. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby neustále zlepšovali tú časť verejnej správy, ktorá bude zodpovedná za vykonávanie budúcich právnych predpisov o umelej inteligencii;

41. víta bielu knihu Komisie o umelej inteligencii a vyzýva Komisiu, aby vypracovala spoločný regulačný rámec EÚ pre umelú inteligenciu založený na rizikovo orientovanom, jasnom a nadčasovom prístupe zameranom na človeka; domnieva sa, že je to potrebné na dohľad nad systémami automatizovaného rozhodovania a že by to malo dopĺňať existujúce právne predpisy týkajúce sa umelej inteligencie a zabezpečiť, aby boli primerané úrovni rizika;

42. zdôrazňuje potrebu zaručiť, aby jestvoval primeraný stupeň ľudskej kontroly nad rozhodovacími algoritmami a aby sa zabezpečilo zavedenie riadnych a účinných mechanizmov nápravy;

43. zdôrazňuje, že je dôležité posilniť postavenie spotrebiteľov prostredníctvom základnej odbornej prípravy a zručností v oblasti umelej inteligencie, čo by im umožnilo lepšie využívať tieto technológie a zároveň sa chrániť pred akýmikoľvek možnými hrozbami;

44. konštatuje, že zatiaľ čo umelá inteligencia už v rôznej miere podlieha súčasným európskym právnym predpisom, umelá inteligencia vyvoláva nové, zatiaľ nevyriešené právne otázky, ktoré ovplyvňujú spotrebiteľov, a preto vyzýva Komisiu, aby zverejnila zrozumiteľné pokyny o fungovaní a synergických účinkoch medzi platnými právnymi predpismi a navrhovanými novými opatreniami, aby sa vyplnili jestvujúce právne medzery a dosiahol pomerný a konzistentný právne rámec; považuje za dôležité zabezpečiť spoluprácu medzi členskými štátmi v záujme posilnenia jednotného digitálneho trhu;

45. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zabezpečili úzku spoluprácu pri presadzovaní regulačného rámca s cieľom zabrániť fragmentovanému jednotnému trhu;

46. domnieva sa, že umelá inteligencia je rýchlo sa rozvíjajúca technológia, ktorá si vyžaduje účinné právne predpisy, a nielen usmernenia, a to na základe zásad a proporcionality; domnieva sa, že na dosiahnutie tejto umelej inteligencie je potrebné všeobecne vymedziť, aby všetky regulačné opatrenia v rôznych odvetviach zostali flexibilné a prispôsobiteľné s cieľom zohľadniť budúci vývoj a primerane riešiť rôzne úrovne rizika používania umelej inteligencie, ktoré sa majú ďalej vymedziť v sektorových rámcoch; domnieva sa, že budúce nariadenie musí primerane odrážať mieru, do akej v praxi vznikajú vnímané riziká umelej inteligencie rôznymi spôsobmi používania a zavádzania umelej inteligencie;

47. poukazuje na to, že používanie samoučiacich algoritmov umožňuje podnikom získať komplexný prehľad o osobnej situácii a modeloch správania spotrebiteľa; vyzýva preto Komisiu, aby komplexne regulovala technológie umelej inteligencie, aby sa predišlo nespravodlivému alebo nevhodnému používaniu takýchto systémov;

48. je presvedčený, že cieľom regulačného rámca pre umelú inteligenciu by malo byť vytvorenie vnútorného trhu s dôveryhodnými a bezpečnými výrobkami, aplikáciami a službami založenými na umelej inteligencii, ktorý by mal vychádzať z článku 114 Zmluvy o fungovaní Európskej únie;

49. podporuje právo spotrebiteľov na primerané, včasné a ľahko dostupné informácie o existencii a možnom výsledku systémov umelej inteligencie a o tom, ako možno rozhodnutia systému kontrolovať, zmysluplne napadnúť a opraviť;

50. vyzýva na povinné poskytovanie informácií s cieľom uviesť, či spotrebitelia komunikujú so systémami umelej inteligencie;

51. domnieva sa, že vysvetliteľnosť a transparentnosť sú kľúčové pre budovanie a udržiavanie dôvery používateľov v systémy umelej inteligencie; domnieva sa, že procesy musia byť transparentné, aby sa otvorene informovalo o schopnostiach a účele systémov umelej inteligencie a aby boli rozhodnutia vysvetliteľné tým, ktorí sú nimi priamo dotknutí;

52. domnieva sa, že je potrebné, aby tento regulačný rámec prispel k podpore rozvoja dôveryhodných systémov umelej inteligencie, a mal by zabezpečiť vysoké normy ochrany spotrebiteľa s cieľom posilniť dôveru spotrebiteľov vo výrobky založené na umelej inteligencii; domnieva sa, že je potrebné postupne zavádzať riziká a zodpovedajúce právne požiadavky a záruky proti škodám spotrebiteľov; je tiež presvedčený, že týmto regulačným rámcom by sa mala zabezpečiť transparentnosť, zodpovednosť a zrozumiteľné oznamovanie príslušných požiadaviek spotrebiteľom a regulačným orgánom a mali by sa ním aktívne podnecovať vývojári a používatelia umelej inteligencie, aby prijímali dôveryhodnú umelú inteligenciu;

53. vyzýva Komisiu, aby podporovala výmenu informácií týkajúcich sa algoritmických systémov medzi orgánmi členských štátov a aby podporovala rozvoj spoločného chápania algoritmických systémov na jednotnom trhu vydávaním usmernení, stanovísk a poskytovaním odborných znalostí;

54. je presvedčený, že takýto rámec by sa mal pri navrhovaní, vývoji a počas životného cyklu výrobkov založených na umelej inteligencii opierať o etický princíp zameraný na človeka, ktorý je v súlade so základnými právami a s ochranou základných práv a so zásadami transparentnosti, vysvetliteľnosti (v prípade potreby), zodpovednosti a s právami, povinnosťami vyplývajúcimi z GDPR – vrátane minimalizácie údajov, obmedzenia účelu a špecificky navrhnutej a štandardnej ochrany údajov;

55. domnieva sa, že rozsah nových regulačných požiadaviek by sa mal rozšíriť tak, aby aplikácie umelej inteligencie v konkrétnom kontexte, ktoré predstavujú najvyššie riziko, podliehali najprísnejším regulačným požiadavkám a kontrole vrátane možnosti zákazu škodlivých alebo diskriminačných praktík; vyzýva Komisiu, aby popri existujúcom obsahu súčasných právnych predpisov o ochrane spotrebiteľa vypracovala objektívnu metodiku na výpočet rizika poškodenia; je presvedčený, že takáto metodika by sa nemala zakladať na reštriktívnom binárnom prístupe, ktorý by sa mohol rýchlo zastarať, ale namiesto toho by sa mala zamerať na kontext, uplatňovanie a konkrétne využitie umelej inteligencie;

56. zdôrazňuje, že normalizácia umelej inteligencie v rámci celej EÚ by mala podporiť inovácie a interoperabilitu a zaručiť vysokú úroveň ochrany spotrebiteľa; uznáva, že aj napriek zavedeniu značného počtu noriem je nevyhnutné ďalej podporovať a rozvíjať spoločné normy pre umelú inteligenciu, napríklad tie, ktoré sa vzťahujú na jednotlivé zložky a celé aplikácie;

57. domnieva sa, že po zavedení jasných právnych pravidiel a mechanizmov presadzovania by sa mohla zvážiť úloha dobrovoľného dôveryhodného označovania umelej inteligencie, pričom zároveň treba mať na pamäti, že v dôsledku informačnej asymetrie spojenej s systémami učenia algoritmov, je úloha systémov označovania veľmi zložitá; domnieva sa, že takéto označenie by mohlo zlepšiť transparentnosť technológií založených na umelej inteligencii; zdôrazňuje, že každý takýto systém označovania musí byť pre spotrebiteľov zrozumiteľný a musí sa preukázať, že predstavuje merateľný prínos pre informovanosť spotrebiteľov o vyhovujúcich aplikáciách umelej inteligencie, a tak im umožniť učiniť informované rozhodnutie, inak sa nedosiahne dostatočná úroveň prijatia pri ich používaní v reálnom svete;

58. je pevne presvedčený, že nové regulačné požiadavky a hodnotenia musia byť zrozumiteľné a vykonateľné, a pokiaľ je to možné, mali by sa začleniť do existujúcich sektorovo špecifických požiadaviek a udržať administratívnu záťaž na primeranej úrovni;

59. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby využívali inovatívne regulačné nástroje, ako sú tzv. regulačné pieskoviská v súlade so zásadou predbežnej opatrnosti, ktoré by pomohli určiť jasnú cestu k rozširovaniu startupov a malých spoločností; domnieva sa, že tieto nástroje by mali pomôcť podporiť inovácie, ak sa uplatňujú v kontrolovanom prostredí; poukazuje na to, že vytvorenie súdržného prostredia pre inovatívne testovanie a validáciu výrobkov založených na technológiách, ako je umelá inteligencia, pomôže európskym podnikom prekonať fragmentáciu jednotného trhu a využiť potenciál rastu v celej EÚ;

60. poukazuje na to, že najúčinnejším spôsobom zníženia zaujatosti je zabezpečiť kvalitu súborov údajov používaných na výcvik systémov umelej inteligencie;

61. domnieva sa, že využívanie umelej inteligencie vo vysoko rizikovom kontexte by sa malo obmedziť na konkrétne účely, pri plnom rešpektovaní platných právnych predpisov a pri dodržaní povinností týkajúcich sa transparentnosti; zdôrazňuje, že iba jasný a právne záväzný legislatívny rámec bude rozhodujúci pre zaručenie bezpečnosti a ochrany, ochrany údajov spotrebiteľov, dôvery a podpory verejnosti v nevyhnutnosť a primeranosť zavádzania takýchto technológií; vyzýva Komisiu, aby dôkladne zvážila, či existujú určité prípady použitia, situácie alebo postupy, pre ktoré by sa mali prijať osobitné technické normy vrátane základných algoritmov; považuje za potrebné, aby sa v prípade prijatia takýchto technických noriem tieto normy vzhľadom na rýchle tempo technologického rozvoja pravidelne skúmali a prehodnocovali príslušné orgány;

62. domnieva sa, že zriadenie revíznych rád pre produkty a služby umelej inteligencie organizáciami a podnikmi s cieľom posúdiť potenciálne prínosy a potenciálne škody, najmä potenciálny sociálny vplyv vyplývajúci z vysokorizikových vplyvných projektov založených na umelej inteligencii, môže byť užitočným nástrojom, ktorý organizáciám pomôže prijímať zodpovedné rozhodnutia o produktoch a službách umelej inteligencie, najmä ak zahŕňajú príslušné zainteresované strany;

63. zdôrazňuje význam vzdelávania a výskumu pre umelú inteligenciu; zdôrazňuje, že EÚ musí budovať svoje digitálne kapacity tým, že bude nabádať viac ľudí, aby si budovali kariéru v sektoroch súvisiacich s IKT, odbornou prípravou väčšieho počtu dátových odborníkov v oblasti umelej inteligencie, ako aj odborníkov v prepojených nových oblastiach, ako je investovanie do umelej inteligencie a bezpečnosť umelej inteligencie; požaduje značné investície do Európskej siete centier excelentnosti v oblasti umelej inteligencie a vytvorenie celoeurópskych univerzitných a výskumných sietí zameraných na umelú inteligenciu; je presvedčený, že táto sieť by mala pomôcť posilniť výmenu poznatkov o umelej inteligencii, podporovať talenty súvisiace s umelou inteligenciou v rámci EÚ a prilákať nové talenty, podporovať spoluprácu medzi inovatívnymi spoločnosťami, vyšším vzdelávaním, výskumnými inštitúciami a vývojármi umelej inteligencie, ako aj zabezpečiť špecializovanú odbornú prípravu a rozvoj regulačných orgánov s cieľom zabezpečiť správne využívanie týchto technológií a chrániť európskych občanov pred potenciálnymi rizikami a ujmou na ich základných právach; okrem toho zdôrazňuje význam opatrení a informačných kanálov, ktoré pomôžu malým a stredným podnikom a startupom účinne digitalizovať a napredovať smerom k priemyslu 5.0; uznáva, že výmena a opätovné používanie komponentov aplikácií umelej inteligencie zvyšuje používanie a zavádzanie riešení umelej inteligencie; zdôrazňuje význam základného výskumu základov umelej inteligencie; zdôrazňuje potrebu umožniť komplexný výskum všetkých aplikácií a technológií umelej inteligencie;

64. vyzýva na posúdenie vplyvu dôsledkov digitálnej priepasti na ľudí a konkrétne kroky na jej preklenutie; vyzýva na zmiernenie negatívneho vplyvu prostredníctvom vzdelania, rekvalifikácie a zvyšovania úrovne zručností; zdôrazňuje, že je potrebné zohľadniť rodový rozmer vzhľadom na nedostatočné zastúpenie žien v odboroch STEM a v digitálnych spoločnostiach; domnieva sa, že osobitná pozornosť by sa mala venovať programom gramotnosti v oblasti umelej inteligencie;

65. vyzýva Komisiu, aby aktualizovala existujúci rámec bezpečnosti výrobkov a zodpovednosti s cieľom riešiť nové výzvy, ktoré predstavujú nové digitálne technológie, ako je umelá inteligencia; a naliehavo vyzýva Komisiu, aby okrem iného aktualizovala smernicu o všeobecnej bezpečnosti výrobkov a smernicu o zodpovednosti za výrobky, najmä zvážením zvrátenia pojmu „dôkazné bremeno“ v súvislosti so škodou spôsobenou vznikajúcimi digitálnymi technológiami v jasne vymedzených prípadoch a po riadnom posúdení a prispôsobením pojmov „výrobok“, „škoda“ a „vada“ tak, aby odrážali komplexnosť vznikajúcich technológií vrátane výrobkov s umelou inteligenciou, internetu vecí a robotiky, ktoré sú do nich zabudované, samostatný softvér a softvér alebo aktualizácie, ktoré vedú k novej úprave výrobku, ktorá de facto vedie k podstatnej zmene;

66. zdôrazňuje, že je potrebné vyvinúť primerané prepojenie na zavedenie umelej inteligencie a všetkých nových technológií, a to aj v regiónoch, ktoré čelia demografickým alebo hospodárskym problémom; žiada, aby sa zohľadnil nerovnaký prístup k technológii vo vidieckych oblastiach najmä v prípadoch, keď sa finančné prostriedky Únie používajú na zavádzanie sietí 5G, odstraňovanie bielych miest a na infraštruktúry pripojiteľnosti vo všeobecnosti; požaduje komunikačnú stratégiu EÚ, ktorá občanom EÚ poskytne spoľahlivé informácie, ako aj kampane na zvyšovanie informovanosti o 5G;

67. vyzýva Komisiu, aby posúdila vývoj a používanie technológií distribuovanej databázy transakcií vrátane blockchainu, konkrétne inteligentných zmlúv na digitálnom jednotnom trhu, a aby poskytla usmernenia a zvážila vypracovanie vhodného právneho rámca s cieľom zabezpečiť právnu istotu pre podniky a spotrebiteľov, najmä pokiaľ ide o otázku zákonnosti, presadzovania inteligentných zmlúv v cezhraničných situáciách a prípadne požiadavky na overovanie;

68. žiada, aby sa v rámci Svetovej obchodnej organizácie (WTO) uzavreli viacstranné rokovania o elektronickom obchode, a to s vyváženým výsledkom; vyzýva Komisiu, aby dôkladne posúdila vplyv doložky o zdrojovom kóde, o ktorej sa v súčasnosti diskutuje v rámci rokovaní o elektronickom obchode na úrovni WTO, na budúce právne predpisy EÚ v oblasti umelej inteligencie, vrátane jej vplyvu na práva spotrebiteľov, a aby do tohto posúdenia zapojila Európsky parlament; vyjadruje poľutovanie nad tým, že keďže neexistujú globálne pravidlá, spoločnosti z EÚ môžu čeliť necolným prekážkam v digitálnom obchode, ako je neodôvodnené geografické blokovanie, lokalizácia údajov a povinné požiadavky na transfer technológií; konštatuje, že tieto prekážky predstavujú výzvy najmä pre malé a stredné podniky (MSP); zdôrazňuje, že globálne pravidlá digitálneho obchodu by mohli ešte viac zvýšiť ochranu spotrebiteľa; podporuje, aby bolo moratórium WTO na elektronické prenosy trvalé, a zdôrazňuje, že je dôležité objasniť vymedzenie elektronických prenosov; žiada úplné vykonávanie a širšie prijatie dohody WTO o informačných technológiách, rozšírenie tejto dohody a referenčný dokument WTO o telekomunikačných službách;

Štvrtok 20. mája 2021

69. uznáva ambíciu urobiť EÚ svetovým lídrom vo vývoji a používaní umelej inteligencie; vyzýva EÚ, aby užšie spolupracovala so svojimi partnermi, napríklad v rámci Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (OECD) a WTO, na stanovení globálnych noriem pre umelú inteligenciu v záujme zníženia prekážok obchodu a presadzovania dôveryhodnej umelej inteligencie v súlade s hodnotami EÚ; podporuje medzinárodnú spoluprácu v oblasti regulácie aj v iných oblastiach medzi krajinami OECD týkajúcu sa digitálneho hospodárstva vrátane globálneho partnerstva pre umelú inteligenciu; nabáda EÚ, aby v tejto oblasti zintenzívnila spoluprácu s OSN a medzinárodnými normalizačnými orgánmi; berie na vedomie uzavretie dohody o ázijskom regionálnom všeobecnom hospodárskom partnerstve (RCEP) založenej na pravidlách, ktorá pripravila podmienky pre najväčší projekt hospodárskej integrácie na svete; domnieva sa, že EÚ by mala presadzovať digitálne pravidlá, ktoré sú v súlade s demokratickými zásadami, ľudskými právami a udržateľným rozvojom; v tejto súvislosti podporuje návrh na zriadenie Rady EÚ-USA pre obchod a technológie;

70. v tejto súvislosti podporuje prácu na transatlantickej dohode o umelej inteligencii s cieľom dosiahnuť silnejšiu a širšiu zhodu na zásadách etickej umelej inteligencie a na správe údajov a v rámci týchto zásad podporiť inovácie a výmenu údajov v záujme vývoja umelej inteligencie a prispieť k uľahčeniu obchodu a vypracovaniu zlučiteľných pravidiel a noriem v digitálnom obchode, čím sa zaručí ústredná úloha EÚ pri stanovovaní týchto noriem; zdôrazňuje, že táto transatlantická dohoda o umelej inteligencii by mala obsahovať aj kapitolu venovanú bezpečnosti a ochrane údajov používateľov a spotrebiteľov, aby sa zaručila ochrana pravidiel EÚ; vyzýva Komisiu, aby naďalej spolupracovala s USA, Japonskom a inými podobne zmýšľajúcimi partnermi na reforme pravidiel WTO týkajúcich sa okrem iného dotácií, nútených transferov technológií a štátom vlastnených podnikov; zdôrazňuje význam dohôd o voľnom obchode EÚ pri podpore záujmov a hodnôt spoločností, spotrebiteľov a pracovníkov EÚ v globálnom digitálnom hospodárstve a považuje ich za doplnok ku konkurencieschopnému digitálnemu jednotnému trhu; konštatuje, že mimoriadne dôležitá je spolupráca so Spojeným kráľovstvom, ktoré zohráva dôležitú úlohu v globálnom digitálnom hospodárstve;

71. nalieha na členské štáty, aby do svojich plánov obnovy zahrnuli projekty digitalizácie dopravy; zdôrazňuje, že je potrebné zabezpečiť stabilné a primerané financovanie procesu budovania dopravnej infraštruktúry a infraštruktúry IKT pre inteligentné dopravné systémy vrátane bezpečného zavádzania 5G, rozvoja sietí 6G a budúcich bezdrôtových sietí, aby sa umožnilo plne využiť plný potenciál digitalizovanej dopravy a zároveň zabezpečili vysoké normy bezpečnosti dopravy; v tejto súvislosti zdôrazňuje potrebu rozvoja novej infraštruktúry a modernizácie existujúcej infraštruktúry; vyzýva členské štáty, aby poskytli bezpečné, odolné a vysokokvalitné dopravné infraštruktúry uľahčujúce zavádzanie prepojených a automatizovaných služieb mobility; zdôrazňuje, že je potrebné urýchliť modernizáciu príslušnej dopravnej a digitálnej infraštruktúry v transeurópskej dopravnej sieti (TEN-T); vyzýva preto Komisiu, aby vo svojej revízii nariadenia o TEN-T a nariadenia o koridoroch železničnej nákladnej dopravy navrhla mechanizmy na jeho zabezpečenie;

72. zdôrazňuje obrovský potenciál umelej inteligencie v odvetví dopravy a jej schopnosť zvýšiť automatizáciu cestnej, železničnej, vodnej a leteckej dopravy; zdôrazňuje úlohu umelej inteligencie pri podpore multimodálnosti a prechodu na iné druhy dopravy, ako aj pri rozvoji inteligentných miest, ktorý zlepšuje cestovanie pre všetkých občanov tým, že sa doprava, logistika a dopravné toky stanú efektívnejšími, bezpečnejšími a šetrnejšími k životnému prostrediu, pri skracovaní času dĺžky trvania cesty, obmedzovaní dopravných zápch, znižovaní škodlivých emisií a znižovaní nákladov; zdôrazňuje obrovský potenciál systémov, ktoré využívajú umelú inteligenciu v odvetví dopravy, najmä pokiaľ ide o bezpečnosť cestnej dopravy a dosiahnutie cieľov stanovených vo vízii nulovej úmrtnosti na cestách; zdôrazňuje, že umelá inteligencia prispeje k ďalšiemu rozvoju bezproblémovej multimodality v súlade s koncepciou mobility ako služby (MaaS); vyzýva Komisiu, aby preskúmala, ako uľahčiť vyvážený rozvoj MaaS, najmä v mestských oblastiach;

73. víta úspechy spoločného podniku pre výskum manažmentu letovej prevádzky jednotného európskeho neba (SESAR) a žiada, aby sa zintenzívnil výskum a investície s cieľom maximalizovať potenciál umelej inteligencie v odvetví letectva, pokiaľ ide o spotrebiteľov, a to zlepšením marketingu leteckých spoločností, predaja, distribúcie, tvorby cien, ako aj v oblasti pozemnej obsluhy (kontroly bezpečnosti atď.); konštatuje, že umelá inteligencia môže rozvíjať automatizovanú navigáciu v diaľkovej a príbrežnej námornej doprave a na vnútrozemských vodných cestách a zlepšiť námorný dohľad v kontexte narastajúcej lodnej dopravy; vyzýva na zavedenie umelej inteligencie a vyššej úrovne digitalizácie vo veľkom rozsahu vo všetkých európskych prístavoch s cieľom dosiahnuť vyššiu efektívnosť a konkurencieschopnosť, zdôrazňuje mimoriadnu úlohu, ktorú bude zohrávať digitalizácia, umelá inteligencia a robotika v odvetví cestovného ruchu, čím sa prispeje k dlhodobej udržateľnosti tohto odvetvia; konštatuje, že je potrebné primerané financovanie a stimuly pre subjekty v cestovnom ruchu, najmä pre mikropodniky, malé a stredné podniky, aby mohli využívať výhody digitalizácie a modernizovať svoju ponuku spotrebiteľom; konštatuje, že to pomôže podporiť vedúce postavenie EÚ v oblasti digitálnych technológií v udržateľnom cestovnom ruchu prostredníctvom výskumu a vývoja, spoločných podnikov a verejno-súkromných partnerstiev;

74. pripomína, že umelá inteligencia môže viesť k neobjektívnosti, a teda aj k rôznym formám diskriminácie z dôvodu pohlavia, rasy, farby pleti, etnického alebo sociálneho pôvodu, genetických vlastností, jazyka, náboženstva alebo viery, politického alebo iného zmýšľania, príslušnosti k národnostnej menšine, majetku, rodu, zdravotného postihnutia, veku alebo sexuálnej orientácie; pripomína v tejto súvislosti, že práva všetkých osôb práva musia byť plne chránené a že iniciatívy v oblasti umelej inteligencie nesmú byť nijako diskriminačné; zdôrazňuje, že takáto neobjektívnosť a diskriminácia môžu vyplynúť už z neobjektívnych súborov dát, ktoré sú odrazom súčasnej diskriminácie v spoločnosti; zdôrazňuje, že umelá inteligencia sa musí vyvarovať neobjektívnosti, ktorá vedie k neprípustnej diskriminácii, a nesmie opakovať diskriminačné procesy; zdôrazňuje potrebu zohľadniť tieto riziká pri projektovaní technológií umelej inteligencie, ako aj význam spolupráce s poskytovateľmi technológií umelej inteligencie na riešenie pretrvávajúcich nedostatkov, ktoré diskriminácii napomáhajú; odporúča, aby sa v tímoch, ktoré umelú inteligenciu projektujú a vyvíjajú, odrážala rozmanitosť spoločnosti;

75. zdôrazňuje, že je dôležité, aby v záujme plnej ochrany základných práv boli algoritmy transparentné; konštatuje, že je potrebné, aby sa zákonodarcovia vzhľadom na dôležité etické a právne dôsledky zaoberali komplexnou otázkou zodpovednosti, najmä pokiaľ ide o škodu na majetku a ujmu spôsobenú osobám, a že zodpovednosť v rámci všetkých aplikácií umelej inteligencie by mala vždy niesť fyzická alebo právnická osoba;

76. zdôrazňuje, že v záujme zachovania rovnakých podmienok a spravodlivej hospodárskej súťaže pre všetky zainteresované strany a subjekty v Európe je potrebné, aby bola umelá inteligencia všeobecne dostupná pre kultúrny a kreatívny priemysel v celej Európe; zdôrazňuje potenciál technológií umelej inteligencie pre kultúrny a kreatívny priemysel, od lepšieho riadenia publika, dosahu a zapojenia až po asistovanú správu obsahu, opätovné zhodnotenie kultúrnych archívov, asistovanú kontrolu faktov a dátovú žurnalistiku; zdôrazňuje, že je potrebné ponúkať príležitosti na vzdelávanie a odbornú prípravu s cieľom umožniť európskej spoločnosti pochopiť používanie, potenciálne riziká a príležitosti umelej inteligencie; v tejto súvislosti opakuje svoj názor, že inovácie v oblasti umelej inteligencie a robotiky sa musia začleniť do plánov vzdelávania a programov odbornej prípravy; pripomína osobitné požiadavky odborného vzdelávania a prípravy, pokiaľ ide o umelú inteligenciu, a vyzýva na prístup založený na spolupráci na európskej úrovni s cieľom posilniť potenciál umelej inteligencie v oblasti odborného vzdelávania a prípravy v celej Európe; zdôrazňuje, že transpozícia smernice o audiovizuálnych mediálnych službách ([24]) do vnútroštátneho práva je kľúčová pre dosiahnutie skutočného digitálneho jednotného trhu, ktorý podporuje kultúrnu rozmanitosť;

77. vyzdvihuje nedostatočné financovanie európskeho rizikového kapitálu, nedostatočný prístup k financiám a nedostatok dostupnosti údajov, ďalej uznáva vonkajšie a vnútorné prekážky pre zavádzanie technológií umelej inteligencie, najmä pre menej vyspelé odvetvia a MSP; požaduje komplexný prístup v Únii založený na podpore podnikania reguláciou priaznivou pre investorov s cieľom zabezpečiť prístup k financovaniu pre sľubné európske startupy vo všetkých fázach rastu; vyzýva na spoločné úsilie s cieľom predchádzať odchodu sľubných mladých európskych podnikov, ktoré často trpia nedostatkom finančných prostriedkov hneď po vstupe na trh, a odrádzať od neho;

78. pripomína, že v súčasných právnych predpisoch Únie sa nestanovujú povinné požiadavky kybernetickej bezpečnosti pre produkty a služby vo všeobecnosti; žiada zaradenie základných požiadaviek do fázy návrhu (bezpečnosť už v štádiu návrhu) a tiež používanie primeraných noriem a procesov kybernetickej bezpečnosti počas životných cyklov produktov a služieb, ako aj v rámci ich dodávateľských reťazcov;

79. poukazuje na to, že štvrtá priemyselná revolúcia bude okrem iného závisieť aj od prístupu k surovinám, ako sú lítium a vzácne zeminy, a že Únia musí znížiť svoju závislosť od ich dovozu tým, že obmedzí absolútnu spotrebu, ako aj prostredníctvom vlastnej environmentálne zodpovednej ťažby a obehového hospodárstva; domnieva sa, že silnejšia politika v oblasti obehového hospodárstva, ktorá by sa vzťahovala aj na digitálne zariadenia a polovodiče, by mohla prispieť k priemyselnej suverenite Únie a zároveň k tomu, aby sa zabránilo negatívnemu vplyvu ťažobných činností súvisiacich so surovinami;

80. žiada jasnejšiu stratégiu pre európske centrá digitálnych inovácií s cieľom presadzovať rozsiahle zavádzanie nových technológií zo strany MSP, spoločností so strednou trhovou kapitalizáciou a startupov; poukazuje na to, že sieť európskych centier digitálnych inovácií by mala zabezpečiť široké geografické pokrytie v celej Európe vrátane vzdialených, vidieckych a ostrovných oblastí a tiež iniciovať medziodvetvový dialóg; vyzýva Komisiu, aby vypracovala ambicióznu a komplexnú

([24]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1808 zo 14. novembra 2018, ktorou sa mení smernica 2010/13/EÚ o koordinácii niektorých ustanovení upravených zákonom, iným právnym predpisom alebo správnym opatrením v členských štátoch týkajúcich sa poskytovania audiovizuálnych mediálnych služieb (smernica o audiovizuálnych mediálnych službách) s ohľadom na meniace sa podmienky na trhu (Ú. v. EÚ L 303, 28.11.2018, s. 69).

stratégiu v záujme podpory vytvárania a rastu startupov s cieľom dosiahnuť do desiatich rokov vznik novej generácie európskych digitálnych jednorožcov, najmä na opatrenia, ako sú daňové stimuly pre začínajúce podniky a novozaložené MSP a zavedenie víz pre začínajúce podniky v EÚ;

81. víta novú stratégiu Komisie pre cloud a európsku iniciatívu v oblasti cloud computingu;

82. víta pozitívny vplyv, ktorý môže mať umelá inteligencia na európske trhy práce vrátane tvorby pracovných miest, bezpečnejších a inkluzívnejších pracovísk, boja proti diskriminácii pri postupoch prijímania zamestnancov a odmeňovaní a podpory lepšieho zosúlaďovania ponúkaných a požadovaných zručností a pracovných tokov, pokiaľ sa budú pri rozvoji digitálnej vlny zmierňovať riziká a pravidelne aktualizovať regulačné rámce;

83. vyzýva členské štáty, aby investovali do vysokokvalitného, citlivého a inkluzívneho vzdelávania, odbornej prípravy a systémov celoživotného vzdelávania, ako aj do politík v oblasti rekvalifikácie a zvyšovania kvalifikácie pracovníkov v odvetviach, ktoré môžu byť vážne postihnuté umelou inteligenciou; zdôrazňuje, že v tejto súvislosti treba venovať osobitnú pozornosť začleneniu znevýhodnených skupín;

84. berie na vedomie nedostatok zručností na trhoch práce v Európe; víta aktualizovaný európsky program v oblasti zručností a nový akčný plán digitálneho vzdelávania (2021 – 2027), ktoré pomôžu pracovníkom pri zvyšovaní úrovne ich digitálnych zručností a pri získavaní kvalifikácie na pracovný svet v budúcnosti a pomôže riešiť prispôsobenie a získavanie kvalifikácie a poznatkov vo vzťahu k digitálnej a zelenej transformácii; zdôrazňuje, že je potrebné, aby sa etické aspekty umelej inteligencie a rozvoj zručností na etické účely stali neoddeliteľnou súčasťou všetkých učebných osnov vzdelávania a odbornej prípravy pre vývojárov a ľudí pracujúcich s umelou inteligenciou; pripomína, že vývojári, programátori, subjekty s rozhodovacou právomocou a spoločnosti zaoberajúce sa umelou inteligenciou si musia byť vedomí svojej etickej zodpovednosti; zdôrazňuje, že prístup k správnym zručnostiam a vedomostiam o umelej inteligencii môže prekonať digitálnu priepasť v spoločnosti a že riešenia v oblasti umelej inteligencie by mali podporovať integráciu zraniteľných skupín, ako sú osoby so zdravotným postihnutím alebo osoby žijúce vo vzdialených alebo vidieckych oblastiach, do trhu práce;

85. zdôrazňuje, že rodová rovnosť je základnou zásadou Európskej únie a mala by sa premietať do všetkých politík EÚ; žiada, aby sa uznala základná úloha žien pri dosahovaní cieľov európskej digitálnej stratégie v súlade s cieľmi rodovej rovnosti; pripomína, že účasť žien v digitálnom hospodárstve je kľúčová pre budovanie prosperujúcej digitálnej spoločnosti a posilnenie digitálneho vnútorného trhu EÚ; vyzýva Komisiu, aby zabezpečila vykonávanie ministerského vyhlásenia o záväzku týkajúceho sa Žien v digitálnej oblasti; domnieva sa, že umelá inteligencia môže významne prispieť k prekonaniu rodovej diskriminácie a vyriešiť problémy, ktorým čelia ženy v súvislosti s presadzovaním rodovej rovnosti, za predpokladu, že sa vytvorí vhodný právny a etický rámec, odstránia vedomé a nevedomé predsudky a budú dodržiavať zásady rodovej rovnosti;

86. zdôrazňuje, že poľnohospodárstvo je odvetvím, v ktorom umelá inteligencia bude zohrávať kľúčovú úlohu pri riešení otázok a výziev v oblasti výroby potravín a dodávok potravín; zdôrazňuje, že technológie internetu vecí a najmä umelá inteligencia predstavujú významnú príležitosť na modernizáciu, automatizáciu a zlepšenie efektívnosti a udržateľnosti agropotravinárskeho odvetvia a na miestny rozvoj vidieckych oblastí, zvyšovanie výroby plodín a zlepšovanie ich kvality; domnieva sa, že na zlepšenie udržateľnosti, účinnosti, presnosti a prevádzkovej produktivity je nevyhnutné, aby sa v agropotravinárskom odvetví využívali digitálne technológie a umelá inteligencia a aby sa posilňoval výskum a vývoj; zdôrazňuje potenciál internetu vecí a umelej inteligencie v presnom poľnohospodárstve, najmä pri zisťovaní poveternostných podmienok, pôdnych živín a potrieb vody, ako aj pri identifikácii napadnutia škodcami a chorôb rastlín; zdôrazňuje, že monitorovanie prostredníctvom automatizovaných a digitálnych nástrojov môže pomôcť pri minimalizácii environmentálnej a klimatickej stopy poľnohospodárstva; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zvýšili zdroje a investície určené pre odvetvie poľnohospodárstva na tieto účely a aby poskytli dostatočné zdroje a vyvinuli nástroje na výskum využívania umelej inteligencie v týchto oblastiach s cieľom uľahčiť lepšie využívanie dostupných zdrojov dotknutými poľnohospodármi, zvýšiť efektívnosť a výrobu a podporiť vytváranie inovačných centier a začínajúcich podnikov v tejto oblasti;

87. domnieva sa, že pri uplatňovaní umelej inteligencie v Únii a s ňou spojenom využívaní osobných údajov občanov EÚ by sa mali rešpektovať naše hodnoty a základné práva uznané v Charte základných práv EÚ, ako je ľudská dôstojnosť, súkromie, ochrana údajov a bezpečnosť; zdôrazňuje, že umelá inteligencia už zo svojej podstaty zahŕňa spracovanie údajov,

a preto musí zachovávať právne predpisy EÚ o ochrane údajov, najmä všeobecné nariadenie o ochrane údajov (GDPR); opakuje, že je dôležité poskytnúť potrebné zdroje nezávislým verejným orgánom na ochranu údajov, aby mohli monitorovať a účinne presadzovať dodržiavanie právnych predpisov o ochrane údajov;

88. zdôrazňuje, že investovanie do vedy, výskumu a vývoja v oblasti digitálneho sektora a umelej inteligencie a presadzovanie lepšieho prístupu k rizikovému kapitálu, rozvoj silnej kybernetickej bezpečnosti kritickej infraštruktúry a elektronických komunikačných sietí a prístup k objektívnym vysoko kvalitným objektívnym údajom sú základným kameňom zabezpečenia digitálnej suverenity Únie; vyzýva Komisiu, aby skúmala rôzne spôsoby, akými je Únia vystavená riziku, že sa stane závislou od externých aktérov; konštatuje, že nejasná, nadmerná alebo roztrieštená regulácia brzdí vznik inovatívnych špičkových technológií, začínajúcich podnikov a MSP alebo ich povzbudí k rozvoju ich výrobkov a služieb mimo Európy;

89. zdôrazňuje, že dosiahnutie európskej gigabitovej spoločnosti, ktorá je bezpečná a inkluzívna, je predpokladom úspešnej digitálnej transformácie Únie; zdôrazňuje úlohu pripojiteľnosti, najmä pomocou technológie 5G a infraštruktúry optického vlákna, pri transformácii režimov práce a vzdelávania, obchodných modelov a celých odvetví, ako je výroba, doprava a zdravotná starostlivosť, a to najmä v spojení s ďalšími technológiami, ako je virtualizácia, cloud computing, edge computing, umelá inteligencia, network slicing a automatizácia, a tiež zdôrazňuje, že má potenciál zabezpečiť väčšiu produktivitu a viac inovácií a používateľských skúseností;

90. vyzýva Komisiu, aby európske spoločnosti motivovala k tomu, aby začali vyvíjať a budovať technologické kapacity pre ďalšiu generáciu mobilných sietí; vyzýva Komisiu, aby analyzovala vplyv nerovnakého prístupu k digitálnym technológiám a rozdiely v pripojiteľnosti v členských štátoch;

91. konštatuje, že investície do vysokovýkonnej výpočtovej techniky (HPC) majú zásadný význam pre využitie plného potenciálu umelej inteligencie a iných vznikajúcich technológií; vyzýva na preklenutie nedostatku investícií do pripojiteľnosti prostredníctvom nástroja Next Generation EU, ako aj vnútroštátnych a súkromných finančných prostriedkov s cieľom kompenzovať zníženie investícií EÚ do budúcich technológií v rámci viacročného finančného rámca na roky 2021 – 2027 (VFR);

92. požaduje celospoločenský prístup ku kybernetickej bezpečnosti; zdôrazňuje, že nové prístupy ku kybernetickej bezpečnosti by mali byť navrhnuté na základe odolnosti voči napätiu a útokom a prispôsobivosti na ne; požaduje holistický prístup ku kybernetickej bezpečnosti, v rámci ktorého sa zohľadňuje celý systém, od návrhu systému a použiteľnosti po vzdelávanie a odbornú prípravu občanov; zdôrazňuje, že digitálna transformácia spolu s rýchlou digitalizáciou služieb a rozsiahlym zavádzaním pripojených zariadení, nevyhnutne spôsobuje, že naša spoločnosť a hospodárstvo sú väčšmi vystavené kybernetickým útokom; zdôrazňuje, že pokrok v oblasti kvantovej výpočtovej techniky naruší existujúce šifrovacie techniky; vyzýva Komisiu, aby podporila výskum, ktorý by Európe umožnil prekonať túto výzvu, a zdôrazňuje potrebu silného a bezpečného šifrovania bez medzifáz; vyzýva Komisiu, aby preskúmala používanie protokolov a aplikácií v oblasti kybernetickej bezpečnosti založených na technológii blockchainu na zlepšenie odolnosti, dôveryhodnosti a spoľahlivosti infraštruktúr umelej inteligencie; zdôrazňuje potrebu zahrnúť aspekty kybernetickej bezpečnosti do všetkých sektorových politík; zdôrazňuje, že účinná ochrana si vyžaduje, aby inštitúcie EÚ a vnútroštátne inštitúcie spolupracovali s podporou agentúry ENISA s cieľom zaistiť bezpečnosť, integritu, odolnosť a udržateľnosť kritických infraštruktúr a elektronických komunikačných sietí; víta návrh Komisie na revíziu smernice NIS a jej zámer rozšíriť jej rozsah pôsobnosti a zmenšiť rozdiely v uplatňovaní zo strany členských štátov, a vyzýva na opatrný prístup k potenciálnej závislosti od vysokorizikových dodávateľov, najmä pokiaľ ide o zavádzanie sietí 5G;

o

o o

93. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade a Komisii.